

STIVELSE TIL HELE VERDEN

/ Side 10

LÆS OGSÅ

**Modificerede monstre
løs i Brande**

/ Side 4

OK24 er i fuld gang

/ Side 6

**Ny i Hedeselskabets
bestyrelse: Jeg vil varetage
mine kollegers interesse**

/ Side 8

GRØNT

4/2023 (47. Årgang)
ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:
Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken
thomas.moller@3f.dk
Telefon: 21 47 77 67

Redaktionsudvalg:
Line Bjørndal, 3F Odense GOPS
Rita Olsen, 3F Aarhus Rymarken
William Andersen, 3F Holstebro
Tina Høegh, 3F København
Karina Bossen, 3F BJMF
Kim Gulbæk, 3F Aarhus Rymarken

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

Stibo Complete – stibocomplete.com

FORSIDEFOTO: Morten Herlev

OPLAG: 1. halvår 2023: 11.000

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 28. august

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Maibrit Jürs
maibrit@jurs.dk
Telefon: 30 31 31 46

Morten Herlev
morten.herlev@3f.dk
Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete
Jette Sterndorff-Jessen
Telefon +45 76 10 11 47
jsje@stibo.com
stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så kontakt Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken: thomas.moller@3f.dk, Telefon: 21 47 77 67.

3F-afdelinger med kollektivt abonnement:

Sjælland og Bornholm: BJMF, Bornholm, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro, Midtjylland, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegnen, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

INDHOLD

- 03 Leder, Kim Gulbæk
- 04 Modificerede monstre løs i Brande
- 05 Særlig indsats på Rødkærso Mejeri
- 06 OK24 er i fuld gang
- 08 Jeg vil varetage mine kollegers interesse
- 10 Stivelse til hele verden
- 12 Find finder faglighed og arbejdsglæde i kurser
- 13 15 års fagforeningskamp i Himmerland
- 14 Perfekte uperfekte træer
- 15 Kort nyt og aktivitetskalender
- 16 Reception for Thomas Møller

/ 10

/ 14

Vi skal ikke hjem, vi skal videre!

OK23 er efter min mening et resultat af godt tillidsmandsarbejde og godt forarbejde. Og disse gode resultater må ikke blive en sovepude, men tværtimod være med til at inspirere til gode resultater på OK24 og ved de næste forhandlinger i 2025.

KIM GULBÆK
3F Aarhus Rymarken

At der har været interesse for OK23, kan man se på tallene for afstemningen. I Den Grønne Gruppe blev stemmeprocenten samlet set ca. 59%, hvoraf ca. 87% har stemt ja. Det må da siges at være en stor opbakning til de forhandlere, der har brugt mange timer på at forhandle et så godt resultat hjem som muligt.

Men forhandlingsudvalgene har jo ikke stået alene. Der har været lavet et seriøst forarbejde, der som regel starter ude på de enkelte arbejdspladser, hvor tillidsvalgte har brugt deres mulighed for at tale om overenskomstforhandlinger, og om hvilke ønsker den enkelte medarbejder på de forskellige virksomheder har haft.

De tillidsvalgte har i samspil med afdelingerne og Den Grønne Gruppe i forbundet fået lavet et forhandlingskatalog, forhandlingsudvalgene har vidst, der var opbakning til. Derfor vil jeg også gerne tilslutte mig Line Bjørndals overskrift fra sidste nummers leder "Ingen kan alt, alle kan noget, sammen kan vi endnu mere" – og bakke op om at stå bag vores tillidsvalgte.

Og netop derfor skal vi ikke hjem, men videre. I 2024 er det blandt andet medarbejderne på kirkegårdene, kommunernes gartnere, dyrepasserne på universiteterne samt ansatte på de forskellige GLS-A overenskomster, der skal til forhandlingsbordet. Vi håber, de kan få et lige så godt resultat som OK23.

OK24 når dårligt at være færdigforhandlet, før der igen skal forberedes til OK25. Så husk at bakke op om jeres tillidsvalgte og giv dem den opbakning, der skal til for at skabe et lige så godt resultat, som er forhandlet i år, og som herrelandsholdet i fodbold skabte i 2021. Ved at stå sammen i de grønne fag opnår vi også de bedste resultater for os alle.

God sommer!

Traktoren Red Thunder deltager i DM i Tractor Pulling i kategorien "Heavy modified". Den cirka 4 ton tunge traktor er udstyret med to Rolls Royce Griffon motorer fra britiske kampfly og en Rover Meteor-motor fra kampvognen Centurion. Den har 8.000 hestekræfter og 36 cylindre.

Modificerede monstre løs i Brande

Lørdag den 6. maj blev årets DM-sæson i Tractor Pulling skudt i gang i Brande. Den 3F-sponsorerede traktor Red Thunder var med fra start, men løbet kom desværre ikke til at gå helt som planlagt.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Klokken nærmer sig 18 på Brande Pulling Arena. Hele eftermiddagen har den ene top-tunede traktor efter den anden brølet afsted, imens publikum troligt har trodset den bistré vind og fulgt godt med på lægterne. Nu er det tid til, at de tunge drenge – i klassen heavy modified – indtager banen. Der er tre traktorer i denne klasse, og alle er de ombygget og toptunet til ukendelighed.

Den ene af traktorerne er Team Centurie's Red Thunder, som 3F er sponsor for. Forud for selve løbet har Martin Rasmussen og resten af gutterne i Team Centurie brugt adskillige aftener i efteråret, vinteren og foråret på at gøre traktoren klar til sommerens løbsrække. De har skilt traktoren ad, de har bygget nye dele, og de har finjusteret, hvor de kan. Tusindvis af arbejdstimer er brugt for at gøre traktoren klar til de cirka 10 sekunder, hvert løb varer.

"Det er jo lidt vanvittigt det her, men det er også det, der er sjovt. Vi udlever en dren-

Martin Rasmussen (th) har siden 1995 stået i spidsen for Team Centurie sammen med sin bror. Holdet består af syv mænd, som bruger tusindvis af timer på traktoren. Det er teamdel-tager Jesper Bisgaard (tv), som styrer Red Thunder under løbene.

Vind to billetter til Tractor Pulling

Magasinet GRØNT sætter billetter til DM-løbene i Tractor Pulling på højkant. Du kan vælge mellem et løb den 5. august i Hobro eller den 23. september i Aars. Du deltager ved at svare på dette spørgsmål: Hvor meget steg timelønnen på GLS-A-området den 1. marts 2023? (Find svaret her i bladet).

Sådan deltager du

Send en sms med dit svar til 26 77 18 59 senest 9. juli. Så deltager du i lodtrækningen om 2 billetter.

gedrøm, og det knurrer alle de rigtige steder, når starten går", fortæller Martin Rasmussen, da GRØNT møder ham i ryttergården, imens de venter på at sende traktoren afsted.

Brønde start – og et brag til slut

Red Thunder gør klar på bane 2. Flamme står op fra motoren, som bliver overfodret med brændstof lige inden starten. Og med et brøl, der kan mærkes helt ned i mellemgulvet, sætter monstertraktoren i gang. Det lyder mere som et fly end en traktor, og det er faktisk ikke så mærkeligt. Den ombyggede traktor er nemlig udsyret med to motorer fra gamle Spitfire-bombefly samt en motor fra en kampvogn.

Red Thunder aser afsted ned ad banen med den tunge slæde på slæb. Forhjulene løfter sig undervejs, imens en røgsky letter fra maskinen. Målet med tractor pulling er, at traktorerne skal trække slæden så langt ned ad den 100 meter lange bane som muligt uden at gå i stå. Ved 81,43 meter går den ikke længere. Red Thunder stopper med et brag, der lyder af problemer. Og den er desværre god nok; det er ikke frivilligt, traktoren er bragt til et stop. En af kompressorerne er gået i stykker under det enorme motorpres, og traktoren kan ikke trille længere. Dermed må Team Centurie opgive at køre andet løb i konkurrencen, og de må tage til takke med en 3.plads i dette første DM-løb. Nu venter der nogle timer i værkstedet, så traktoren kan blive fikset og klar til næste løb i DM-rækken.

Særlig indsats for flere medlemmer på Rødkærsbro Mejeri

Tillidsrepræsentant Niels Peter Bay Læsøe er i de seneste måneder blevet klædt endnu bedre på til at få flere nye 3F-medlemmer på Arlas mejeri i Rødkærsbro.

■ TEKST MORTEN HERLEV · FOTO ARLA FOODS RØDKÆRSBRO

Niels Peter Bay Læsøe er en af i alt seks tillidsrepræsentanter fra mejerierne, som har deltaget i 3F-projektet "Særlig indsats" siden november 2022. Projektet går kort sagt ud på, at tillidsrepræsentanterne får fyldt organiserings-værktøjskassen godt op, så de bliver endnu bedre til at skaffe nye medlemmer.

Niels Peter Bay Læsøe ser tilbage på et lærerigt forløb, hvor han blandt andet har fået tips og tricks til gode velkomstsamtaler med nye kollegaer.

"Jeg har nok haft lidt svært ved at finde den gode salgstale og sælge 3F til nye kollegaer før. Altså det dér med, hvordan man lige får det drejet uden at støde folk. Jeg troede, man skulle overfalde dem med det samme, men jeg har lært, at det nok er bedre at vente lidt med samtalen, til de lige er landet – og så

tage snakken om, at vi står stærkest, hvis vi alle er organiseret."

Øl på højkant

Niels Peter har deltaget i projektet sammen med en af de andre tillidsrepræsentanter på Arla Rødkærsbro. De to har nu i fællesskab lagt en plan for, hvordan de vil køre organiseringsindsatsen fremover. Målet er, at 80 procent af kollegaerne i Niels Peters afdeling skal være organiseret 1. april næste år. I øjeblikket er tallet 71. Samtidig skal kollegaen hæve sin organiseringsprocent fra 50 til 60 procent.

"Vi har sat tre specialøl på højkant – og hvis vi begge to når vores mål, så har vi aftalt med mejeriet, at det er afdelingen, der giver øl i stedet. Jeg føler mig ret sikker på, at vi begge når målet."

Niels Peter Bay Læsøe er en af i alt seks tillidsrepræsentanter på mejeri-området, som har deltaget i projektet "Særlig indsats" med fokus på bedre organisering af nye 3F-medlemmer.

Anne-Grethe Larsen er dyrepasser på Københavns Universitet og formand for Dyrepassernes Landsklub

OK24 er i fuld gang

Det offentlige og det private område forhandler overenskomster forskudt af hinanden. Her i foråret 2023 fik de privatansatte fornyet deres overenskomster med solide lønstigninger over en bred kam. I foråret 2024 er det de offentlige ansattes tur, hvoraf en del arbejder på det grønne område. Forberedelserne er i fuld gang, og her får du en indføring og en oversigt over forløbet.

■ TEKST MORTEN HANSEN

"Vi vil hæve grundlønnen, pengene skal ned på de 'små' forhandlingsborde. Det er det, vi har lyttet os til, at vores medlemmer gerne vil. Vi går jo efter det, medlemmerne vil," siger Louise Røssell Wredstrøm, der er forhandlingssekretær i Den Offentlige Gruppe med ansvar for bl.a. gartnere, gartneriarbejdere, landbrugsarbejdere, dyrepassere i Staten; gravermedhjælpere på landsbykirkegårde; Skov- og Naturteknikere i Naturstyrelsen; gartnere under KL og Danske Regioner.

De nuværende offentlige overenskomster udløber 1. april 2024, så det er deadline for OK24-forhandlingerne.

Delt i to – det store forhandlingsbord og de små forhandlingsborde

Overenskomstforhandlingerne på det offentlige område er delt i to: Der er det generelle, som foregår ved 'det store forhandlingsbord' og det specifikke, som er de enkelte overenskomster/organisationsaftaler, der forhandles ved 'mindre borde'. På samme måde er kravsindsamlingen, det vil sige medlemmernes ønsker til, hvilke krav der skal forhandles om, også delt i de generelle krav og de specielle krav. Så når Louise Røssell Wredstrøm vil

have pengene ned på 'de små borde', så betyder det, at lønforhandlingen skal foregå specifikt, hvor hver enkelt overenskomst/organisationsaftaler forhandles.

Det begynder på de enkelte arbejdspladser

Anne-Grethe Larsen tager sig til daglig af forsøgsdyrene på Københavns Universitet. I sin fritid er hun formand for dyrepassernes landsbrancheklub. "For omkring en måned siden arrangerede min lokale tillidsrepræsentant et fyraftensmøde, hvor vi kollegaer diskuterede, hvilke krav vi som medlemmer havde til OK24. Herefter tog tillidsrepræsentanten kravene med i afdelingen," forklarer Anne-Grethe Larsen. Når afdelingerne har indsamlet krav igennem tillidsrepræsentanterne, skrives kravene sammen og sendes til Den Offentlige Gruppe i Forbundshuset, som samler og koordinerer kravene. Nogle krav minder meget om hinanden fra de forskellige afdelinger, så disse krav skrives sammen.

Senere på året mødes forhandlingsudvalgene for at udtage krav til OK24. Det vil sige, at forhandlingsudvalgene vælger og prioriterer, hvilke krav der skal smides på forhandlingsbordene.

Forhandlingsudvalgene er sammensat på forskellige måder. Nogle er udpeget på kongressen, andre udpeges af gruppebestyrelsen jævnfør deres valgte post i for eksempel en afdeling.

I december 2023 udveksles kravene med arbejdsgiversiden. Arbejdsgiverne får vores krav, og vi modtager deres krav til forhandlingerne. Dem skal der lige tykkes lidt på, inden forhandlingerne begynder i januar 2024. Deadlinen er som bekendt 1. april 2024. Derfor forventes det, at et forhandlingsresultat skal til afstemning blandt medlemmerne i marts eller måske april 2024.

GLS-A området forhandler også i 2024

1. marts 2024 udløber overenskomsten for GLS-A området. Det vil sige, at tusindvis af arbejdere indenfor gartneri, planteskole, skov- og landbruget samt agroindustrien også skal have ny overenskomst i foråret 2024.

I næste nummer af GRØNT har vi fokus på GLS-A området og OK24.

Fakta: De fire faser i OK24-processen

Første fase: Kravsindsamling (marts – maj 2023)

Når du læser dette, så er kravsindsamlingen næsten afsluttet. Forhåbentlig har du allerede deltaget sammen med dine kollegaer, hvor I igennem jeres tillidsrepræsentant indsender krav til jeres afdeling.

Anden fase: Procesperiode (juni – november 2023)

Vi er stærkere sammen, derfor forhandler vi sammen med de andre faglige organisationer, der har overenskomster i det offentlige. Det gør vi i det, der hedder Forhandlingsfællesskabet for overenskomsterne på det kommunale og regionale område og CFU (Centralorganisationernes Fællesudvalg) på det statslige område.

Tredje fase: Forhandlinger (december – marts 2024)

I midten af december udveksles der krav med arbejdsgiversiden. De får vores krav, og vi får deres. I januar 2024 begynder forhandlingerne.

Det offentlige er delt i tre områder – staten, kommunerne og regionerne, og der er selvstændige overenskomster/organisationsaftaler og selvstændige forhandlinger for hvert område. Her forhandles først de overordnede rammer og dernæst de enkelte overenskomster/organisationsaftaler

Fjerde fase: Urafstemning (marts – april 2024)

Forhandlingerne starter med, at du som medlem byder ind med dine forslag til krav og temaer, og når der er landet en aftale, er det igen dig, der skal tage stilling til resultatet. Det sker til en såkaldt urafstemning, hvor du og alle andre medlemmer, der arbejder inden for det offentlige område, kan stemme ja eller nej til den nye aftale. Bliver der stemt ja, så træder den nye overenskomst i kraft den 1. april 2024.

Efteruddannelse

Anlægsgartner og greenkeeper

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.

Tag på kursus
i arbejdstiden
med fuld løn!

 Danske
Anlægsgartnere

 3F
Den Grønne Gruppe

EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på

dgkt.dk

GLS-A

Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Lotte Julin Bock på 8740 3412.

 DEN GRØNNE
KONSULENT
TJENESTE

Jeg vil varetage mine kollegers interesse

Jesper Eilschou Larsen er fællestillidsrepræsentant hos HedeDanmark og nyvalgt bestyrelsesmedlem i Hedeselskabet, som blandt andet ejer HedeDanmark. GRØNT har taget en snak med Jesper om forventningerne til bestyrelsesarbejdet.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

"Jeg ved ikke så meget om det endnu. Det er en ny rolle, men jeg ved, at jeg vil varetage mine kollegers interesse, og jeg vil meget gerne være med til at udvikle selskabet, der har en del forskellige aktiviteter. Det er jo et spændingsfelt mellem den mere professionelle del af bestyrelsen og mig, der kender arbejdet på gulvet, siger Jesper Eilschou Larsen. Han er nyvalgt medarbejderrepræsentant og har officielt siddet i Hedeselskabets bestyrelse siden 1. maj 2023.

6 professionelle og tre medarbejderrepræsentanter

Bestyrelsen består af ni personer: "Seks er valgt af repræsentantskabet, der igen er valgt blandt Hedeselskabets medlemmer. De seks er at betragte som professionelle bestyrelsesmedlemmer, da de ikke har anden funktion i Hedeselskabet udover at varetage bestyrelsesarbejdet. De tre sidste er valgte medarbejderrepræsentanter. Kollegaerne har valgt mig. I TR-gruppen blev vi enige om, at skulle vi have en chance, så skulle vi vælge én og alle skulle bakke op. Frygten var, at det

endte med tre driftchefer som medarbejdervalgte, så ville manden på gulvet ikke være repræsenteret. Derefter anbefalede alle tillidsrepræsentanter, at kollegerne stemte på mig, og planen lykkedes," siger en tydelig stolt Jesper Eilschou Larsen. Han er de grønne kollegaers repræsentant i bestyrelsen de kommende fire år.

Alle tre medarbejderrepræsentanter er nyvalgte. Den ene er projektchef for landsskabsafdelingen, en anden er HR-partner. "Så jeg er den, der er tættest på ham, der kører og slår græs og klipper hæk. Jeg er den eneste timelønnede, der stillede op, og jeg er den eneste timelønnede i bestyrelseslokalet," siger fællestillidsrepræsentanten.

Hedeselskabet er langt mere end HedeDanmark

"Hedeselskabet er jo en forening, og derfor er bestyrelsen øverste myndighed. For medarbejderne er det vigtigt, at vi har en stemme i bestyrelsen, og jeg er jo typen, der ikke kan lade være med at blande mig.

Jesper Eilschou Larsen, fællestillidsrepræsentant hos HedeDanmark, er nyvalgt bestyrelsesmedlem i Hedeselskabet - en plads han vil have de kommende fire år. Han har siden november 2020 været fællestillidsrepræsentant for 3F'erne i HedeDanmark.

Men jeg ved jo ikke rigtig på forhånd, hvad jeg går ind til. Jeg ved jo ikke, hvad det er, vi skal lave og vedtage i bestyrelsen," siger Jesper Eilschou Larsen.

"Man skal jo virkelig sætte sig ind i virksomhedens drift. Der er skovdrift i Baltikum, muslingefarm i Limfjorden, vi ejer også et biogasanlæg, der er mange forskellige dele, men mandskabsmæssigt er HedeDanmark størst. Jeg skal også være med til uddele støtte til projekter – det bliver spændende. Desuden kan det også komme til at handle om eventuelle køb og salg af virksomheder. Så jeg tænker, det bliver meget spændende at være med. Jeg glæder mig vanvittigt meget til at komme i gang," slutter Jesper Eilschou Larsen.

Om Hedeselskabet

Hedeselskabet arbejder blandt andet inden for områderne: Grøn service, skovdrift og cirkulær bioøkonomi. Selskabet har følgende brands:

- HedeDanmark a/s: International anlægsgartner, handels- og servicevirksomhed
- HD NordicTrees: Handel med juletræer og pyntegrønt - Store dele af Europa
- HD BioRec: Miljø og genanvendelse - Sverige
- HD Forest: Skovforvaltning og -investering - Estland, Letland, Litauen
- HD Silva: Handel med råtræ og flis - Europa og internationalt
- HD Seed: Handel med og forædling af frø - Europa og internationalt
- HD 2412: Salg af udstyr til juletræsproduktion - Danmark, Tyskland og England
- HD LogSystems: Digital fotoopmåling af træ - Danmark, Tyskland mv.
- Blå Biomasse A/S: Naturgenopretning i de danske farvande
- Enricom: Grøn energi gennem gasindvinding
- DDH Forest: Hedeselskabets Skovejerskab

(kilde: <https://www.hedeselskabet.dk/forretning>)

Fakta om HedeDanmark:

- Beskæftiger cirka 1.000 medarbejdere
- Har over 150 års erfaring i skov og landskab og hovedkontor i Viborg
- Omsatte i 2021 for godt 2,0 mia. kroner
- Handler med cirka 50 lande i hele verden

(kilde: <https://www.hededanmark.dk/om-hededanmark>)

3F

**TAK ER KUN
ET FATTIGT
ORD...**

HAR DU HUSKET AT

SIGE TAK!

TIL DINE KOLLEGAER DER ER MEDLEM AF DEN
LOKALE 3F AFDELING? DET ER NEMLIG DEM,
DER HAR SØRGET FOR DIN NYE
OVERENSKOMST OG LØNSTIGNINGER

P.S. VI TAGER OGSÅ GERNE IMOD KAGE, MEN ALLERHELST VIL VI,
AT DU OGSÅ BAKKER OP OG SELV BETALER DIN DEL AF KAGEN

Stivelse til hele verden

På kartoffelmelsfabrikken AKV Langholt i Vendsyssel sørger Søren Pedersen og kollegaerne for at levere vigtige ingredienser til både fødevarerindustrien, papirindustrien og landbruget året rundt.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Fabrikken AKV Langholts enorme siloer kan ses på lang afstand i det flade, nordjyske landskab. Det nyeste medlem af silo-familien er for eksempel en mastodont på 60 meter, som kan rumme op til 69.000 ton kartoffelmel – eller kartoffelstivelse, som det hedder på kartoffel-fagsprog. Siloerne opbevarer de mange tusinde ton kartoffelstivelse, indtil det hvide pulver kan blive pakket i poser og sække og sendt ud i hele verden.

Søren Pedersen er tillidsrepræsentant for fabrikkens omkring 35 3F-medlemmer, og det er ham, der sammen med tre kollegaer står for den sidste håndtering af kartoffelstivelsen, inden den ryger ud til kunderne. På lageret, hvor han arbejder, står hundredvis af paller med kartoffelstivelse fordelt i sække på op til 1000 kg. De skal tjekkes og sendes godt afsted.

"De andre driller nogle gange med, at vi bare lægger containere. Men vi har altså ansvaret for at kontrollere, at alt er i orden. Vi tjekker, om der er hul på sækkene, og om containerne er i ordentlig stand. Er de ikke det, så må vi afvise containeren. Det samme gælder presenning-vognene. Er de ikke rene nok, så afviser vi dem og beder chaufføren om at gøre vognen ren. Så kan vi godt have en chauffør, der står der med armene over kors og surmuler. Men til sidst kommer han tilbage med en ren vogn," fortæller Søren Pedersen.

Én man lytter til

Søren Pedersen er en mand, man lytter til. Sådan har det altid været, og derfor virkede det også naturligt, at han fik tjansen som tillidsrepræsentant hos AKV Langholt for cirka et år siden. En tjans, som han er glad for:

"Jeg er sådan én, der siger tingene, som de er. Jeg er ærlig, og folk ved, hvad de kan forvente. Og når jeg siger noget, så lytter folk efter," siger Søren Pedersen.

Han kan dog huske, at han lige skulle vænne sig til sin nye rolle i starten:

"Jeg startede med at komme et kvarter for sent til mit første SU-møde (samarbejdsudvalgsmøde, red.). Det var fordi, jeg lige skulle læsse en container færdig. Så sad hele ledelsen dér og ventede. Så kunne jeg godt se, at jeg havde prioritet mine opgaver forkert," siger han med et smil.

Søger industrioperatører

I det daglige arbejde er det ikke fordi, tillidsopgaven fylder så meget. For samarbejdet på fabrikken fungerer rigtig godt, og trivselen er i top – også når der er travlt

Søren Pedersen har været tillidsrepræsentant hos AKV Langholt i et års tid. Han har arbejdet på fabrikken i seks år. Han er egentlig udlært automekaniker, og han har også tidligere arbejdet et par år i USA, ligesom han har drevet en tankstation i Aalborg i ni år.

Tal på kartoflerne

Andelskartoffelmelsfabrikken Vendsyssel AmbA (AKV Langholt) har eksisteret siden 1933 og sender hvert år over 5 milliarder kartofler gennem fabrikkens anlæg. Her bliver de velsmagende knolde lavet om til kartoffelstivelse, kartoffelprotein, K2 (gødning, red.), kartoffelpulp og modificeret stivelse. Hovedkunderne er fødevarerindustrien, papirindustrien, foderproducenter og kvægavlere.

Kun cirka 3 procent af produktionen bliver solgt i Danmark. Resten bliver eksporteret til udlandet. Især lande i Asien er en stor aftager af kartoffelstivelse, som bliver brugt til at producere nudler.

Der er 70-90 ansatte alt efter sæsonen. Højsæsonen er fra cirka 1. september og året ud.

Tillidsrepræsentant Søren Pedersen repræsenterer omkring 35 kollegaer, som er medlem af 3F. Der er også ansatte, som er medlem af fagforeningen NNF (Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet).

I 2019 stod den seneste silo klar hos AKV Langholt. Den er 60 meter høj og er verdens største stivelsessilo. Den kan rumme 69.000 ton kartoffelstivelse.

i den såkaldte kampagnesæson, som varer fra starten af september og året ud. Her kommer lastbiler forbi i døgndrift for at aflevere kartofler.

Derfor bruger han i stedet god tid på at byde nye kollegaer godt velkommen. Og nye kollegaer kan meget vel være på vej inden længe. I hvert fald søger fabrikken nye industrioperatører:

"Vi mangler vel en 4-8 industrioperatører, til når kampagnesæsonen går i gang. Måske er der nogen af læserne, der kunne være interesseret? De kan i hvert fald komme til at arbejde på en god arbejdsplads."

Kartoflerne på AKV Langholt bliver brudt ned og omdannet til stivelse, proteiner, pulp og gødning. På lageret sørger Søren Pedersen og hans tre kollegaer for, at de mange sække med stivelse bliver sendt korrekt afsted.

Find finder faglighed og arbejdsglæde i kurser

Find Hedegaard Kristensen er lidt af en yndlings-kursist på Jordbrugets Uddannelsescenter Aarhus i Beder. Hele 38 kurser kan han skrive på CV'et – og nummer 39 venter til sommer. Han har sat stor pris på dem alle.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Find Hedegaard Kristensen er det, man må kalde en flittig – og ikke mindst vel-lidt kursist hos Jordbrugets Uddannelsescenter Aarhus i Beder. Han er på fornavn med de fleste, og når han går forbi direktørens kontor, stikker direktøren altid lige hovedet ud for at høre, hvad for et kursus, han nu er i gang med. Finds gode humør har også sikret ham en uofficiel pris som "Årets kursist" fra køkkenpersonalet:

"Jeg føler mig virkelig som en del af familien Beder, når jeg er på kursus. Man bliver sørget godt for, og de er rigtig gode til at gøre kurserne spisbare for sådan nogle som mig, som ikke har det godt med at sidde stille i 8 timer," lyder det fra Find Hedegaard Kristensen.

Skiftede kurs sent i arbejdslivet

Den ivrige kursist er til hverdag ansat som anlægsgartner hos virksomheden Kaj Bech i Holstebro, hvor han står for drift og pleje af små og store anlæg. Men det lå slet ikke i kortene, at Find skulle havne dér. Han arbejdede nemlig i over 30 år som pædagogmedhjælper. Men så blev han opsagt på grund af nedskæringer i 2015, og han skulle finde på noget nyt at lave. Han fik i første omgang et vikariat hos Kaj Bech. Og da Jobcenteret samtidig var villigt til at betale et basiskursus for anlægsgartnere, blev en ny jobkurs pludselig lagt for ham. Den kurs har han så fulgt lige siden. I 2017 blev han uddannet assistent, og tre år senere blev han grøn gartner i en alder af 62 år.

Mening med det hele

Siden da har Find suppleret sin uddannelse med flere forskellige AMU-kurser på Jordbrugets Uddannelsescenter Aarhus. Senest med et blomsterbinderkursus i januar 2023.

"Det er ikke fordi, jeg vil til at åbne en blomsterbutik. Men det er godt for mig at vide noget om farvesammensætning af skæreblomster og holdbarhed, når jeg skal rådgive kunderne. Der er altid noget nyt at lære," fortæller han.

Find Hedegaard Kristensens arbejdsgiver har indtil videre støttet fuldt op om hans uddannelse – også økonomisk:

"Vi vil altid gerne opkvalificere vores medarbejdere. På den måde får vi tilført ny viden til virksomheden, og vi kan holde fast i vores dygtige medarbejdere. Så så længe de kurser, Find finder, giver mening, så siger vi ja," lyder det fra driftschef Niels Dalby Nielsen.

Spring ud i det!

Find Hedegaard Kristensen håber, at hans egen kursus-iver kan være en inspiration for andre, som tøver lidt med at komme afsted:

"Jeg håber inderligt, at jeg kan være med til at få flere til at melde sig til kurser. Jeg har selv haft så mange gode oplevelser, og man lærer altid det, man skal – uanset om det er to dage eller fire uger, man er afsted. Og så giver det masser af god inspiration, og det synes jeg, man skylder at give sig selv og sin arbejdsgiver."

Opfordringen er hermed givet videre.

15 års fagforeningskamp i Himmerland og Han Herred

Niels Sørensen kan i denne måned fejre 15-års jubilæum som faglig sekretær i 3F Midtfjord. GRØNT mødte ham til en snak om 3F-karrieren, som startede ved, at han kom til at sige sin mening til en generalforsamling.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Niels Sørensen deltog i sin første generalforsamling i 3F som 22-årig. Det var en generalforsamling, hvor formandsposten var på valg. Modkandidaten til den siddende formand skulle præsentere sig, og det gjorde han med en øl i hånden og en slatten tale. Det fik Niels til at markere sig:

"Jeg rejste mig og sagde til ham, at hvis jeg skulle bruge mine kontingentpenge på ham, så skulle han tage at stille sin øl fra sig, tage tyggegummi ud af munden og præsentere nogle visioner for afdelingen."

Sådan en markering blev straks bemærket, og Niels blev opfordret til at stille op til bestyrelsen. Han blev valgt ind med tredjeflest stemmer. Modkandidaten til formandsposten vandt i øvrigt ikke posten som formand.

Provokerer for godt arbejdsmiljø

Episoden til generalforsamlingen er meget sigende for Niels Sørensen. Han er ikke bleg for at sige sin mening. Især hvis han føler, at folk ikke tager deres opgave seriøst. Det kan være en useriøs formandskandidat, men det kan også være arbejdsgivere, som ikke tager opgaven med at passe på sine medarbejdere seriøst – eller medarbejdere, som ikke kan se fidusen ved at organisere sig.

"Jeg kan godt lide at provokere lidt og skabe lidt uro en gang imellem," indrømmer han – men påpeger samtidig, at de fleste snakke, han tager med arbejdsgivere, foregår i god ro og orden. I hvert fald så længe, der er styr på arbejdsmiljøet. For netop det gode arbejdsmiljø fylder, for Niels har lært på den hårde måde, hvilke konsekvenser det kan have, hvis man ikke passer på.

Da han var i praktik som en del af uddannelsen til landmand i slutningen af 1990'erne, gled han på en fodergang og fik et vrid i skulderen. Selvom skaden gjorde ham ude af stand til at fuldføre uddannelsen, anmeldte han det ikke selv som en arbejdsskade – og lægen affejede det også bare som en form for fibersprængning. Men skaden har fulgt ham hele arbejdslivet, og han fik i 2006 at vide, at han var nødt til at holde sig fra hårdt fysisk arbejde.

Klar til kamp

Niels Sørensen har været ansat i 3F Midtfjord siden juni 2008, så han kan se tilbage på 15 års kamp for det gode arbejdsmiljø i Himmerland og Han Herred, som afdelingen dækker. Han fremhæver især sagen mod landets største minkpelseri, Danpels, i 2012 som en af de store sejre. Sagen handlede om omfattende underbetaling og dårligt arbejdsmiljø for op imod 100 udenlandske arbejdere, og den endte heldigvis godt. Danpels tegnede overenskomst i december 2012, og sagen fik samtidig flere andre minkpelsier og minkfarme til at tegne overenskomst efterfølgende.

Apropos overenskomster så har Niels Sørensen også en central rolle i de kommende forhandlinger med arbejdsgiverforeningen GLS-A, som finder sted i 2024. Det er fjerde gang, han skal sidde med i forhandlingsudvalget, og han glæder sig til de forestående kampe:

"Jeg synes altid, det er spændende – specielt når det snerper til i enden. Vi er i fuld gang med at samle krav ind, så vi ved, hvad vi går ind til forhandlingerne med.

Medlemmer forventer lønstigninger, men vi kan også være sikre på, at landmændene vil stejle. Men sådan er det jo altid: hvis landmændene ikke klager over det ene eller det andet, så er der jo noget galt," siger Niels Sørensen med et smil.

Niels Sørensen kan i juni 2023 fejre 15-års jubilæum som faglig sekretær i 3F Midtfjord.

Have & Landskab inviterede til forårstræf i Kolding med fokus på træer.

Perfekte uperfekte træer

Træer i alle former var i fokus, da Have & Landskab inviterede anlægsgartnere, kirkegårdsansatte, landskabsarkitekter og kommunale driftsfolk til forårstræf i Geografisk Have i Kolding.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Geografisk Have i Kolding må siges at være et velvalgt sted, hvis man som grøn fagperson gerne vil studere træer. For den 14 hektar store botaniske have er fuld af træer i alle størrelser og former. Der var da også mødt over 100 deltagere op til Have & Landskabs forårstræf med overskriften "Træer – nøglen til fremtidens byer." Dagen bød på fem faglige oplæg tilsat gode muligheder for sparring og faglige snakke.

Et af oplæggene stod landskabsarkitekt Signe Moos for. Hun er en ivrig fortaler for, at træerne i vores byrum ikke bare skal være kedelige, ens og perfekte.

"Når du går rundt på kirkegårde eller i parker eller boligselskaber, så er de uperfekte træer med til at give nogle andre sanseoplevelser end de perfekte træer. De giver et mere uformelt udtryk og en større rummelighed i det offentlige rum. Og det er jo

i høj grad en tendens, at tingene gerne må være lidt mere langhårede. Døde træer er kommet på mode," fortalte Signe Moos, imens hun viste rundt i haven og gjorde flere stop undervejs ved uperfekte træer.

Smit dine kunder

Et andet oplæg kom fra anlægsgartner Peter Hjorth. Han startede sig oplæg med at slå fast, at han altid har det skidt med at fælde et træ, han selv har været med til at plante. Men det er desværre virkeligheden en gang imellem, hvis man ikke formår at få kunderne til at sætte pris på det grønne arbejde, de bestiller.

"Hvis vi skal sikre os, at træerne bliver stående og endda får plads til en henfaldsfase, så er det vigtigt, at vi får smittet kunderne med vores egen fascination af træer og buske. På den måde kan vi få dem til at tage ejerskab og ansvar," lød opfordringen fra Peter Hjorth.

Husk Have & Landskab i Slagelse

Forårstræffet var en lille forsmag på Have & Landskabs store grønne fagmesse, som finder sted i Slagelse fra 30. august til 1. september 2023. Læs mere på www.haveoglandskab.dk

KORT NYT

■ TEKSTER MORTEN HERLEV

Golf: DM for 3F'ere

Fredag den 30. juni holder 3F sit årlige DM i golf på Korsør Golfklub. Turneringen er for medlemmer og ansatte i 3F. Der venter en udfordrende og hyggelig dag, hvor du får mulighed for at dyste om DM-titlen og få en god snak med andre medlemmer.

Det koster 300 kr. at deltage, og tilmelding sker via Golfbox – søg under åbne turneringer og vælg "DM3F". Bemærk, at du skal være medlem af en godkendt golfklub for at deltage.

Har du spørgsmål, kan du kontakte Brian Drastrup på 22 28 22 04.

Forbud mod gummigranulat i kunstgræsbaner på vej

REACH-udvalget i EU har stemt for et forslag, som skal forbyde brugen af mikroplast i blandt andet kunstgræsbaner. Hvis Europa-Kommissionen beslutter sig for at vedtage forslaget, betyder det, at brugen af gummigranulat i kunstgræsbaner vil blive forbudt om otte år.

Odense Blomsterfestival

Hvert år i august blomstrer Odense eventyrligt, når Odens Blomsterfestival folder sig ud. I år finder festivalen sted den 17.-20. august, og årets tema er "Lad sanserne blomstre". Hvert år deltager adskillige gartnerier og blomsterbutikker i festivalen.

Læs mere på www.blomsterfestival.dk

Lønstigninger på GLS-A området fra 1. marts 2023

Den 1. marts har alle, der er ansat på en overenskomst med GLS-A, fået en lønstigning på 3,15 kroner i timen. Stigningen skal du kunne se på den lønseddel, du fik i slutningen af marts. (Kan du ikke se lønstigningen, så kontakt din lokale 3F-afdeling). Derudover stiger arbejdsgivers indbetaling til fritvalgskontoen fra 6 til 7 procent.

Husk, at hvis du er faglært, så får du desuden et ekstra faglært tillæg til timelønnen på 4,50 kroner.

Find flere informationer på mit3F.dk

Her er et par udvalgte stigninger:

Gartneri og planteskole

1. A-løn stiger til 159,97 kr.
2. D-løn stiger til 155,46 kr.

Landbrugsarbejde

- Løngruppe A stiger til 152,17 kr.
Løngruppe B stiger til 157,06 kr.
Løngruppe C stiger til 159,06 kr.

Golf- og fodboldbaner

- A. Faglærte greenkeepere/grounds-men/gartnere etc. stiger til 170,81 kr.
B. Banemedhjælpere/gartneriarbejdere stiger til 165,46 kr.

Ny direktør i GLS-A

Fra 1. juni 2023 tiltræder Anne Marie Hagelskjær Smit stillingen som direktør i GLS-A.

Anne Marie overtager posten fra Jens Bjørn Poulsen, der har valgt at gå på pension.

"Vi glæder os til samarbejdet og de forestående overenskomstforhandlinger," siger Morten Fischer, der er næstformand i Den Grønne Gruppe i 3F.

AKTIVITETSKALENDER 2023 - 2024 / Den Grønne Gruppe

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
GRUNDUDDANNELSER (MODUL 1 OG 2) I 2023/2024:			
Grøn Gruppe	27. nov. – 1. dec (M1) + 15. – 19. januar 2024 (M2)	Langsøhus	FIU: 1156-23-00-02 + 1256-24-00-02
Offentlige område	11. – 15. september (M1) + 9. – 13. oktober (M2)	Langsøhus	FIU: 1154-23-00-05 + 1254-23-00-05
Kommune og regioner	21. – 25. august (M1) + 18. – 22. september (M2)	Langsøhus	FIU: 1154-23-00-03 + 1254-23-00-03
Kommune og regioner	13. – 17. november (M1) + 11.-15. december (M2)	Smålandshavet	FIU: 1154-23-00-06 + 1254-23-00-06
ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER			
Uddannelsesambassadørkursus for Offentlig og Grøn Gruppe M1 Hænger sammen med FIU: 4072-23-00-06	5. september 2023	Smålandshavet	FIU: 4071-23-00-06
Overenskomstkursus for anlægsgartnere under DAG og DI O II	5. – 7. sept. 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-10
Anlægsgartnerakkord under DAG og DI O II	7. – 8. sept. 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-11
Brancheugen – kommuner og regioner	2. – 6. oktober 2023	Smålandshavet	FIU: 2130-23-00-01
Overenskomstkursus for HedeDanmark	5. – 6. oktober 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-12
Overenskomstkursus for gartnerier og planteskoler	9. – 10. oktober 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-06
Uddannelsesambassadørkursus for Offentlig og Grøn Gruppe M2 Hænger sammen med FIU: 4071-23-00-06	17. oktober 2023	3F Odens GOPS	FIU: 4072-23-00-06
Overenskomstkursus for afdelingsansatte	6. – 7. november 2023	Fuglsangcentret	FIU: 1999-23-00-20
Grønt LUU-topmøde	9. november 2023	3F Odense GOPS	FIU: 2034-23-00-03
TR-intro for gravermedhjælpere	13. – 14. november 2023	Smålandshavet	FIU: 2030-23-00-15
Dyrepassernes årsmøde	17. – 18. november 2023	Langsøhus	FIU: 2028-23-00-01
Skovarbejdernes julekonference	4. – 5. december	Langsøhus	FIU: 2023-23-00-14

* Kurset er fuldttegnet

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til morten.herlev@3f.dk

Reception for GRØNT-redaktør Thomas Møller

Torsdag den 31. august fra klokken 15.00 i 3F Aarhus Rymarken
Efter otte år på posten takker Thomas Møller af som ansvarshavende redaktør på GRØNT, når han går på pension den 31. august 2023. I den anledning bliver der holdt reception hos 3F Aarhus Rymarken, hvor Thomas Møller i 38 år har haft sin daglige gang – først som aktiv i SiD Gartnernes Fagforening og siden som formand for Den Grønne Gruppe i 3F Aarhus Rymarken.

Til receptionen vil der også være lejlighed til at hilse på det nye team i 3F Aarhus Rymarkens Grønne Gruppe, gruppeformand Lene Holm og ny faglig sekretær Kim Gulbæk.

Kig forbi og ønsk Thomas Møller held og lykke fremover. Receptionen starter klokken 15.00 på adressen Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

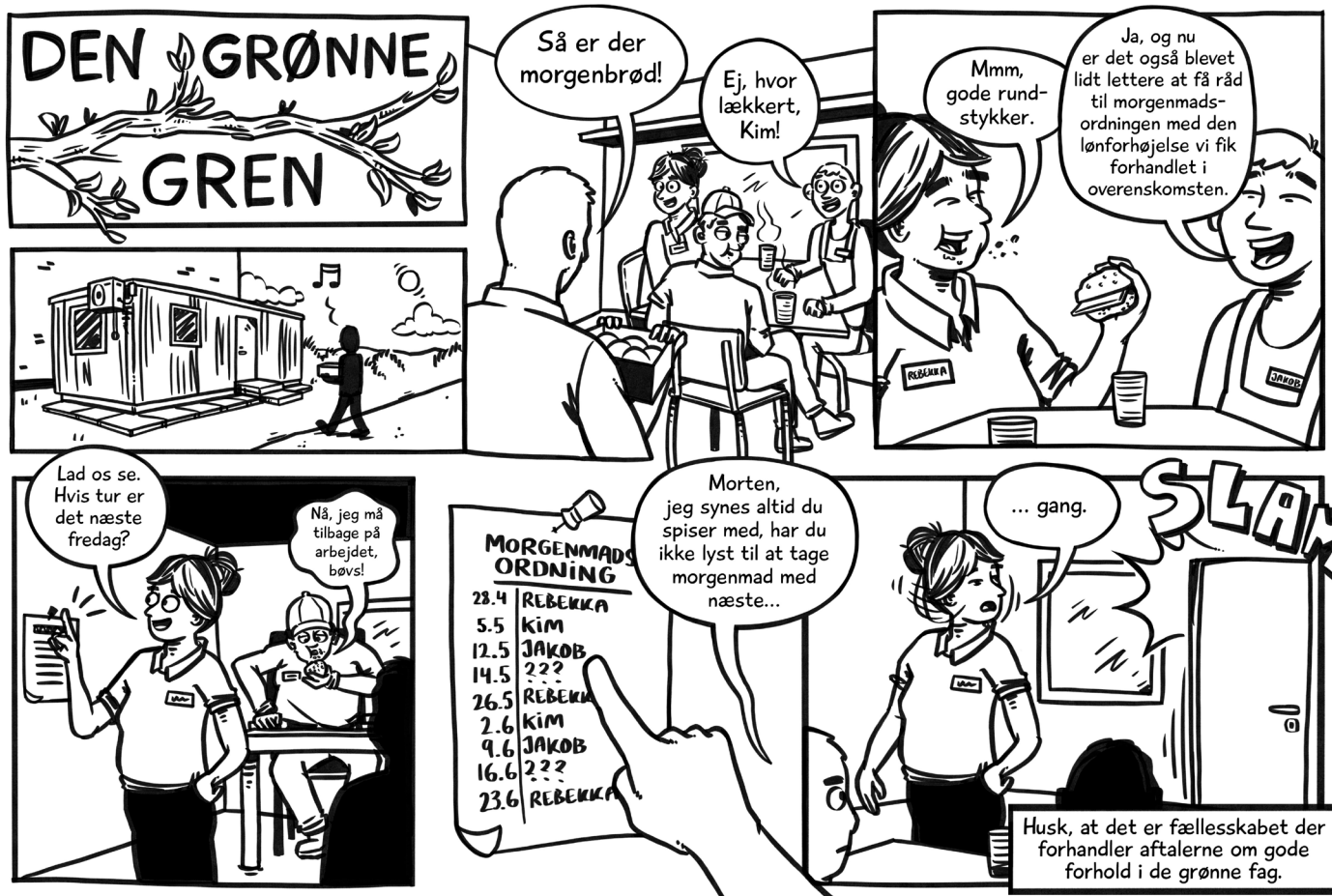

ILLUSTRATION: VALDEFAR